

Maritist Kavramının Kriminolojik ve Sosyolojik Olarak Değerlendirilmesi: Bir Olgu Sunumu

34. BÖLÜM

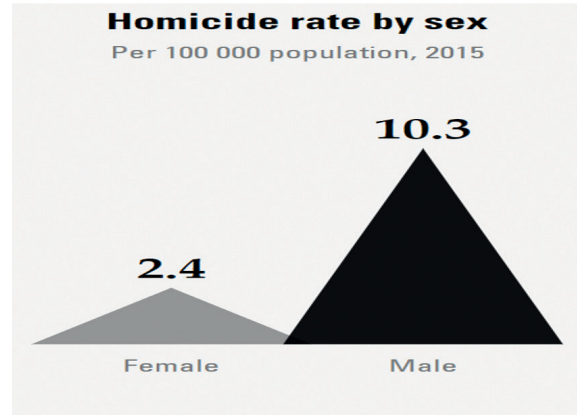
Mehmet Aykut ERK
Sunay FIRAT

GİRİŞ

1881 yılında vatani Norveç'ten Amerika Birleşik Devletleri'ne göç eden Belle Gunness, dönemin gazetelerindeki çöpçatanlık sayfalarına evlilik ilanları vererek varlıklı kurbanları ile izdivaç yoluna girip onları, yaşamını sürdürdüğü çiftliğine gelmeleri için ikna ediyordu. Evliliklerinin üzerinden belirli bir süre geçtikten sonra damatlar, şüpheli bir biçimde ortadan kayboluyordu. Yıllarca devam eden bu döngü, 1908 yılında Gunness'in evinin yanması ile son bulmuştu. Görgü tanıkları Gunness'in yangında can verdiğini iddia etse de olay yerinde yapılan incelemeler cesedin Gunness'e ait olmadığını kanıtlamıştı. Ayrıca yangın sadece Gunness'in kaçmasına değil aynı zamanda 40 farklı cesedin kalıntılarının açığa çıkmasına da neden olmuştu (1).

Eşini zehirleyerek öldüren aynı zamanda acımasızlığı ile nam salmış Roma İmparatoru Nero'nun annesi "Genç Agrippina" dan, nakdi sosyal yardım alabilmek için eşi ile birlikte birkaç erkeği daha öldüren ve Liverpool'un karadulu unvanını almış Margaret Higgins'e kadar birçok kadın katil, tarih sahnesinde boy göstermiştir. Ancak kadınların eşlerini öldürdüğü olguların hepsi de aynı sürece veya benzer motivasyonlara sahip değildir (2).

Cinayet, tıpkı geçmişte olduğu gibi günümüzde de en çok erkekler tarafından gerçekleştirilmektedir (3).

Şekil 1. Dünya genelinde işlenen cinayetlerin cinsiyete göre dağılımı

Fakat bu durum; toplumsal cinsiyet rolleri, modern hayatın yeni gereklilikleri ve bireylerin yaşam kalitesindeki farklılaşmalar ile birlikte geleneksel kabulden giderek uzaklaşmaktadır. Yapılan çalışmalara göre; kadınlar tarafından işlenen cinayetlerin sayısında son yıllarda bir artış gözlenmektedir (4,5). Literatüre göre; cinayetin işleniş, kurbanın kim olduğu ve cinayet sonrasında failin davranışları gibi değişkenler göz önünde alındığında kadınlar ile erkekler arasında birtakım farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Finlandiyalı araştırmacıların 91 cinayet olgusunu inceledikleri çalışmada, kadınların işledikleri cinayetlerde kurbanlar, erkeklerin işledikleri cinayetlere kıyasla sıklıkla aile fertlerinden oluş-

yeti tüm sektörler (sağlık hizmetleri, yasal boyut, sosyal hizmet, özelleştirilmiş hizmetler, fiziksel ve duygusal etkiler) göz önünde bulundurulduğunda 122.177.800.785€ olarak saptanmıştır (20). Ayrıca yine Milan'da yürütülen maritistit çalışmasına göre, cinayetin faili konumunda olan kadınların aile içi şiddet, geçimsizlik gibi sorunlarını neredeyse kimseyle paylaşmadıkları bildirilmektedir (16). Bu bakımdan maritistit olgularında, bireylerin ve toplumun huzuru göz önüne alınarak, ailenin korunması hususuna birtakım önlemler dikkate alınmalı ve aile içi şiddet/geçimsizlik gibi yaşam olaylarında otoritelerin yeterli desteği sağlanması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Schechter H (2003). *The Serial Killer Files: The Who, What, Where, How, and Why of the World's Most Terrifying Murderers*. New York, NY: Random House Publishing Group.
2. "Liverpool Murder Most Foul: Day 4: Black widows Margaret Higgins and Catherine Flannagan". *The Liverpool Echo*. Erişim Tarihi: 16 Eylül 2020. <https://www.liverpoolecho.co.uk/news/liverpool-news/liverpool-murder-most-foul-day-3432886>
3. <https://apps.who.int/violence-info/homicide> Erişim Tarihi: 16 Eylül 2020.
4. Merzagora I, Battistini A, Caruso P, et al. Mariticide in Milan between 1990 and 2017: A criminological and medico-legal analysis. *Medico-Legal Journal*, 2019;87(4):181-185.
5. Barbagli M and Minello A. Quando a uccidere sono le donne, Erişim Tarihi 16 Eylül 2020 www.lavoce.info
6. Häkkänen-Nyholm H, Putkonen H, Lindberg N, et al. Gender differences in Finnish homicide offence characteristics. *Forensic Science International*. 2009;186(1-3):75-80.
7. Sea J, Youngs D, & Tkazky S. Sex difference in homicide: comparing male and female violent crimes in Korea. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. 2018;62(11):3408-3435.
8. Kalichman SC. MMPI profiles of women and men convicted of domestic homicide *Journal of Clinical Psychology*. 2006;44(6):847-853.
9. Millen DH, Kennedy TD, Black RA, et al. Battered woman syndrome questionnaire (bwsq) subscales: development, reliability, and validity. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*. 2019;28(7):848-869.
10. Appleton W. The battered woman syndrome. *Annals of Emergency Medicine*. 1980;9(2):84-91.
11. Giacchetti N, Pancheri C, Mazza C, et al. Differences in MMPI-2 personality profiles among filicide and homicide women. *Rivista di Psichiatria*. 2020;55(3):152-160.
12. Kellermann A. Mercy JA. Men, Women, and Murder: Gender-Specific Differences in Rates of Fatal Violence and Victimization. *The Journal of Trauma*. 1992;33(1):1-5.
13. Jurik NK, Winn R. Gender and Homicide: A Comparison of Men and Women Who Kill Violence and Victims. 1990;5(4):227-242.
14. Ogle RS, Jacobs S. (2002). *Self-Defense and Battered Women Who Kill: A New Framework*. USA: Praeger Publishers.
15. McKee GR, Shea SJ, Mogy RB, et al. MMPI-2 profiles of filicidal, mariticial, and homicidal women. *Journal of Clinical Psychology*. 2001;57(3):367-374.
16. Merzagora I, Battistini A, Caruso P, et al. Mariticide in Milan between 1990 and 2017: A criminological and medico-legal analysis. *Medico-Legal Journal*. 2019;87(4):181-185.
17. Gottfredson MR, Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford University Press.
18. Hagan J, Albonetti C. (1989). *Structural criminology*. Cambridge: Polity Press.
19. Colvin M, Cullen FT, Ven TV. Coercion, social support, and crime: An emerging theoretical consensus. *Criminology*. 2002;40(1):19-42.
20. European Institute for Gender Equality (2014). *Estimating the costs of gender-based violence in the European Union: Report*. European Institute for Gender Equality. Erişim Tarihi 16 Eylül <https://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/estimating-costsgender-based-violence-european-union-report>.